

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Facebook : www.facebook.com/constitutionalcourt.thai
E-mail : pr_constitutionalcourt@hotmail.com

ข่าวที่ ๒๙/๒๕๕๖

วันพุธที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีการพิจารณารรคคดีและมีผลการพิจารณาในคดีที่สำคัญ ดังนี้

๑. เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกรัฐสภา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๒๔๑ วรรคหนึ่ง และยกเลิกมาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๔๗/๒๕๕๖)

คำร้องนี้ สมาชิกรัฐสภา จำนวน ๑๔๒ คน มีความเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยอ้างเหตุผลว่า ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่มีการเสนอต่อประธานรัฐสภาที่ฉบับที่ประธานรัฐสภาแจกจ่ายให้แก่สมาชิกรัฐสภาเพื่อพิจารณานับแต่วาระที่ ๑ เป็นคนละฉบับกันและมีเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันหลายส่วน จึงถือว่ารัฐสภายังมิได้ดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ (๒) กระบวนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมรัฐสภา การปฏิบัติหน้าที่ของนายนิคม ไวยรัชพานิช ในฐานะเป็นประธานในที่ประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ไม่มีความเป็นกลาง เพื่อที่จะได้มีโอกาสลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้อีกในวาระถัดไป เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ขัดต่อหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๕ ประกอบมาตรา ๓ วรรคสอง การที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของรัฐสภาได้ยกเลิกและแก้ไขความในมาตรา ๑๑๕ (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้แตกต่างจากร่างรัฐธรรมนูญที่สมาชิกรัฐสภาเป็นผู้เสนอ และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการไว้แล้วย่อมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยปราศจากอำนาจ ส่งผลให้การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของรัฐสภาเป็นไปโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มีกรณีกบฏแสดงตนแทนและลงคะแนนแทนสมาชิกรัฐสภารายอื่นซึ่งมีได้อยู่ในที่ประชุมจำนวนหลายคน ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ และร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อคำปรารภของรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ ทำให้รัฐธรรมนูญต้องเสียดุลยภาพทางการเมืองและการตรวจสอบไปโดยสิ้นเชิง ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ที่กำหนดให้ยกเลิกความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ ย่อมส่งผลให้การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามีความไม่เป็นกลางและมีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง นอกจากนี้ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ที่ได้แก้ไขให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้ว สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันทีเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๖ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔๑ เพราะไม่ได้กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีการตราขึ้นตามร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ นั้น ต้องได้รับการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ ก่อน ซึ่งมาตรา ๑๔๑ เป็นบทบังคับให้ต้องกระทำในทุกกรณี

๒. เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๒๔๑ วรรคหนึ่ง และยกเลิกมาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๔๘/๒๕๕๖)

คำร้องนี้ นายไพบุลย์ นิติตะวัน กับคณะรวม ๖๘ คน เห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ตราขึ้นโดยต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ (๑) วรรคสอง ขัดต่อหลักการและเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญและไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๔๐ และมาตรา ๑๔๑ และมีกระบวนการตราที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ หลักการและเหตุผลของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง เพื่อให้วิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามีลักษณะเช่นเดียวกับวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และที่ปรากฏในมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นญัตติต้องห้ามจะเสนอมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ (๑) วรรคสอง เป็นการทำลายดุลยภาพของอำนาจระหว่างองค์กรใช้อำนาจรัฐอันเป็นสาระสำคัญของหลักการแบ่งแยกอำนาจ ซึ่งมีผลทำลายหลักการและเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ไม่คำนึงถึงสถานะของความเป็นกฎหมายสูงสุด มีผลเป็นการลบล้างสิทธิการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภามาจากการสรรหา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันรับรองไว้ นอกจากนี้ ยังขยายวาระดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งเพิ่มเติมขึ้น ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดกันแห่งผลประโยชน์ ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ กระบวนการตราร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่มีการเสนอญัตติกับฉบับที่สมาชิกวุฒิสภาทำการพิจารณาเป็นคณะฉบับกัน ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาพิจารณาจึงเป็นญัตติที่มีชอบ พฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาของนายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ที่ได้ดำเนินการประชุมทั้งที่รัฐอยู่แล้วว่าองค์ประชุมของรัฐสภาไม่ครบ เป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๖ และฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๕๒ และข้อ ๙๖ อย่างชัดแจ้ง การปฏิบัติหน้าที่ของนายนิคม ไวยรัชพานิช รองประธานรัฐสภาทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมรัฐสภา เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และไม่เป็นกลาง เป็นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งขัดต่อหลักนิติธรรม จึงเป็นกระบวนการตราที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๙ และมาตรา ๑๒๒ ประกอบมาตรา ๓ และในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา ๙ ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการลงคะแนนแทนสมาชิกรายอื่น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ ที่บัญญัติให้การลงคะแนนเป็นเอกสิทธิ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคน และถือว่าผู้ที่ลงคะแนนให้ นั้นลงคะแนนเสียงเกินกว่าหนึ่งคะแนนขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง

ผลการพิจารณา เนื่องจากทั้งสองเรื่องมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกัน ศาลจึงพิจารณารวมกัน ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไว้เป็นการเฉพาะในหมวด ๑๕ มาตรา ๒๙๑ โดยบัญญัติหลักเกณฑ์

และวิธีการตาม (๑) ถึง (๗) ว่าให้ต้องทำเป็นญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มิใช่ทำเป็นร่างพระราชบัญญัติ ทั้งมาตรา ๒๙๑ (๗) ได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการตราพระราชบัญญัติ เฉพาะมาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ไม่ได้บัญญัติให้นำมาตรา ๑๕๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการตราพระราชบัญญัติมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญโดยให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์รวินิจฉัย มาใช้บังคับ ดังนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัตินี้ดังกล่าวประกอบกันแล้ว กรณีตามคำร้องนี้จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้วินิจฉัยได้

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องทั้งสองคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

อนึ่ง เมื่อวันอังคารที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ได้ประชุมเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งที่ประชุมมีมติด้วยคะแนนเสียง ๕ ต่อ ๔ เลือกนายจรูญ อินทจาร เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ
